

RADY PRO OBČANY - RADIAČNÍ HAVÁRIE

 [rady pro občany - radiační havárie.pdf](#)

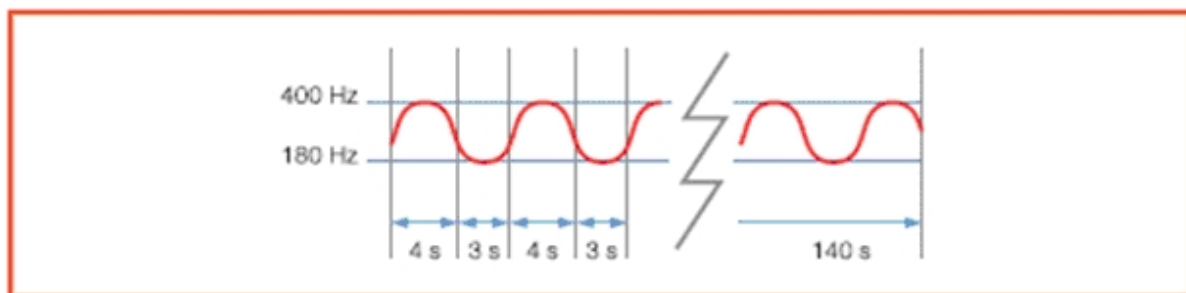
Informace pro obyvatelstvo, bydlící nebo nacházející se v okamžiku radiační havárie v 20 km zóně havarijního plánování Jaderné elektrárny Dukovany

Obsah:

- [1. Jakým způsobem budu varován\(a\) při vzniku radiační havárie v jaderné elektrárně Dukovany?](#)
- [2. Co mám udělat, když zazní siréna?](#)
- [3. Je lepší okamžitě odjet ze zóny havarijního plánování jaderné elektrárny Dukovany nebo se raději ukryt?](#)
- [4. Kde se mám ukryt?](#)
- [5. Jaké mám provést v úkrytu opatření, aby se dovnitř nedostaly radioaktivní látky?](#)
- [6. Jak dlouho budu v úkrytu pobývat?](#)
- [7. Co mohu v úkrytu konzumovat?](#)
- [8. Kdy mohu úkryt opustit?](#)
- [9. Jak se chovat při nezbytném opuštění úkrytu?](#)
- [10. Jak se mám ochránit v zamořeném prostředí?](#)
- [11. Kdo se postará o moje členy rodiny, pokud jsou mimo domov?](#)
- [12. Co mám udělat se zvířaty?](#)
- [13. Kdy mám provést tzv. jodovou profylaxi?](#)
- [14. Jakým způsobem se dozvím o připravované evakuaci?](#)
- [15. Co mám dělat, jsem-li zdravotně postižen\(a\) nebo fyzicky omezen\(a\) a je nařízena evakuace?](#)
- [16. Co by mělo obsahovat evakuační zavazadlo?](#)
- [17. Na co bych neměl\(a\) zapomenout před odchodem z domu \(úkrytu\)?](#)
- [18. Která zvířata si mohu vzít s sebou?](#)
- [19. Kdo se postará o zvířata, která zůstanou v zamořeném prostředí?](#)
- [20. Postará se někdo o můj majetek během mojí nepřítomnosti?](#)
- [21. Mohu se evakuovat vlastním dopravním prostředkem?](#)
- [22. Pokud jedu vlastním dopravním prostředkem, musím dodržovat stanovenou trasu evakuace?](#)
- [23. Kde se dozvím, jakou trasou mám zónu havarijního plánování opustit?](#)
- [24. Jakým způsobem je zabezpečena evakuace, nemám-li vlastní dopravní prostředek?](#)
- [25. Musím někomu nahlásit místo svého náhradního ubytování?](#)
- [26. Kde zjistím, do kterého místa budu evakuován\(a\)?](#)
- [27. Kam budou umístěna zvířata, která se evakovala se mnou?](#)
- [28. Co mám dělat, byl\(a\)-li jsem při evakuaci rozdělen\(a\) se svojí rodinou?](#)
- [29. Kdy se mohu vrátit domů?](#)
- [30. Kde si mohu zjistit další informace o vývoji situace při radiační havárii?](#)

1. Jakým způsobem budu varován(a) při vzniku radiační havárie v jaderné elektrárně Dukovany?

Varování budete pomoci jednotného systému varování obyvatelstva v ČR, což jsou převážně rotační a elektronické sirény (dále i obecní rozhlas, napojené do jednotného systému varování). **Varování proběhne spuštěním signálu „všeobecná výstraha“ (kolísavý tón sirény po dobu 140 sekund), který může být až 3x opakován.** V zóně havarijního plánování JE Dukovany se nacházejí převážně **rotační sirény**, které pouze „houkají“ a není možné jimi sdělit tísňové informace. Je proto důležité se po zaznění sirén **neprodleně ukryt a zapnout televizi (ČT1 nebo ČT24) nebo rádio** (Český rozhlas 1 - Radiožurnál FM 90,7 MHz - region Jihlava, FM 95,1 MHz - region Brno, FM 101,2 MHz - region Znojmo) k získání potřebných informací o ohrožení a doporučeném chování obyvatelstva – viz [bod 2](#).

Grafické znázornění signálu „všeobecná výstraha“

Více o systému varování v ČR: [Varování obyvatelstva](#)

2. Co mám udělat, když zazní siréna?

Po zaznění sirény se nejprve ujistěte, zda se **nejedná o zkoušku sirén** (probíhá zpravidla každou první středu v měsíci ve 12.00 hod formou spuštění **nepřerušovaného** tónu sirény v trvání 140 sekund). Pokud byl spuštěn varovný signál „všeobecná výstraha“, především se **okamžitě snažte najít úkryt v jakékoli blízké zděné budově** (i tehdy, jedete-li autem, zastavte a vyhledejte úkryt). Budova, do které se

ukryjete, musí mít uzavíratelné prostory. Poté **okamžitě zapněte rádio** (Český rozhlas 1 - Radiožurnál FM 90,7 MHz - region Jihlava, FM 95,1 MHz - region Brno, FM 101,2 MHz - region Znojmo) **nebo televizi** (ČT1 nebo ČT24). Zde Vám budou v nejbližších minutách formou opakovaných relací sděleny potřebné informace k žádoucímu chování, zejména **k provedení neodkladných ochranných opatření** (ukrytí, jodová profylaxe, improvizovaná ochrana těla, evakuace – viz bod 5 a dále).

Nepoužívejte zbytečně telefon, zejména nevolejte bezdůvodně na tísňové linky.

Více o chování po zaznění sirény: [Zásady chování při varovném signálu](#)

3. Je lepší okamžitě odjet ze zóny havarijního plánování jaderné elektrárny Dukovany nebo se raději ukryt?

I když máte možnost okamžitě po varování odjet mimo zónu havarijního plánování JE Dukovany (např. vlastním automobilem), **důrazně Vám doporučujeme postupovat podle pokynů v televizi a rozhlase a také pokynů orgánů krizového řízení**. Tyto orgány přednostně doporučují **ukryt se a vyčkat dalších pokynů**. Okamžitý odjezd je rizikový zejména z toho důvodu, že v první fázi po úniku není přesně známo množství, směr a rychlost úniku radioaktivních látek a hrozí kontaminace Vašeho vozidla i Vás při ozáření z oblaku radioaktivních látek během cesty. Dalším rizikem je nekoordinovanost pohybu vozidel při okamžitém odjezdu, což může způsobit dopravní komplikace, nehody, vznik paniky a uvíznutí v dopravní zácpě, kdy můžete být opět vystaveni ozáření. Je také možné, že Váš odjezd je zbytečný, protože Vaše obec nebude radiací zasažena vůbec. Proto je rozhodně bezpečnější se ukryt, dodržovat pokyny a připravit se na případnou organizovanou evakuaci (pokud bude nutná) – viz [bod 4](#) a dále.

Pokud se přes všechna výše uvedená rizika rozhodnete okamžitě odjet vlastním automobilem, je třeba dodržovat zásady viz body [16](#), [17](#), [18](#) a [21](#), [22](#), [23](#).

4. Kde se mám ukryt?

Jsem doma:

Nejdříve se snažte ve svém domě/bytě vybrat vhodnou místnost nebo místnosti a zodolnit svůj úkryt. Pro případ radiační havárie jsou nejvhodnější uzavřené, zděné prostory (příp. sklepní nebo suterénní místnost), případně místnost, kterou lze nejlépe izolovat od působení radioaktivních látek ve vnějším prostředí.

V celém domě:

- zavřete okna a dveře směřující vně domu, utěsněte všechny větrací otvory (kuchyňské digestoře, koupelny, WC, spižírny, kotelny,...),
- vypněte všechny ventilační a klimatizační zařízení,
- uhaste všechna zařízení na spalování paliv (kotel, krb, ...) a utěsněte vstupy do komína.

Ve vybrané místnosti, kde budete převážně pobývat:

- zabezpečte poslech rádia nebo televize, případně připojení na internet (počítač, mobilní telefon),
- zabezpečte prostředky pro nouzové přežití (matrace nebo karimatky pro přespání, vybavení pro přípravu a konzumaci jídla, apod.),
- proveďte další úpravy interiéru proti průniku radioaktivních látek (viz bod 5).

Zbytečně nevycházejte z budovy, nevolejte na tísňové linky, pokud není přímo ohrožen život Váš nebo Vašich blízkých.

Jsem ve škole / na pracovišti / v sociálním nebo zdravotním zařízení:

Jste-li mimo domov, postupujte podle havarijních nebo krizových plánů, které mají jednotlivá pracoviště zpracovány. O osoby ve škole, zdravotnickém nebo sociálním zařízení se postará personál, který má k dispozici i zásoby jodové profylaxe. Nesnažte se za každou cenu dostat domů, pohyb v kontaminovaném prostoru může způsobit zdravotní komplikace.

Jsem venku:

Pokud jste mimo budovu v okamžiku spuštění varovného signálu, snažte se dostat co nejdříve do nejbližší zděné budovy, kde se ukryjete a dál postupujete dle výše uvedených zásad.

5. Jaké mám provést v úkrytu opatření, aby se dovnitř nedostaly radioaktivní látky?

Základním opatřením je **uzavřít veškeré otvory na vnějším plášti budovy** (okna, dveře, větrací průduchy) – viz dále [i bod 4](#). Je třeba se ujistit, že v budově nevzniká průvan, aby nedošlo k šíření radioaktivní látky komínovým efektem. Dále je třeba **utěsnit rámy oken a dveří**, nejlépe lepicí páskou. Otvor pod dveřmi je vhodné utěsnit namočenou látkou (deka, prostěradlo). Nezapomeňte také utěsnit klíčovou díрку.

Máte-li možnost, ke zvýšení účinnosti ochranných opatření je možné okna do místnosti překrýt např. plechem, naskládanými cihlami nebo pytli s pískem. Tyto úpravy Vám však nesmí znemožnit bezpečné opuštění úkrytu.

Více o opatřeních při radiační havárii: [radiační havárie](#)

6. Jak dlouho budu v úkrytu pobývat?

Ukrytí je plánováno na **nejvýše dva dny**. Do té doby bude buď rozhodnuto o odvolání ochranných opatření (pro oblast, kde nedošlo ke kontaminaci radioaktivními látkami) nebo bude nařízena a provedena evakuace (pro oblast, kde došlo ke kontaminaci radioaktivními látkami).

7. Co mohu v úkrytu konzumovat?

Je možné konzumovat pouze potraviny, které byly v době úniku radiace **prokazatelně chráněny před kontaminací**, tj. potraviny **v originálně uzavřených obalech** (konzervy, láhve, zavařeniny,...) a dále potraviny, uložené **v mrazničkách a ledničkách**.

Vodu z vodovodu je možné používat. Pokud by hrozila její kontaminace, byl by její přívod uzavřen. **Nepoužívejte vodu z nekrytých studní a vodních toků.**

V žádném případě nekonzumujte potraviny z neznámých zdrojů a potraviny, které se v době havárie nacházely ve venkovním prostředí (ovoce a zelenina z vlastní zahrady, lesní plody, apod.).

Nemáte-li doma žádnou zásobu základních potravin, obraťte se o pomoc na krizový štáb Vaší obce.

8. Kdy mohu úkryt opustit?

Není-li to nezbytně nutné z níže uvedených důvodů, svůj **úkryt neopouštějte**, a to až **do odvolání ochranných opatření** (pro oblast, kde nedošlo ke kontaminaci radioaktivními látkami) nebo **do nařízení evakuace** (pro oblast, kde došlo ke kontaminaci radioaktivními látkami).

Na nezbytně nutnou dobu je možné při dodržení zásad improvizované ochrany (viz [bod 9](#)) opustit úkryt v případě, že je nutné např.:

- poskytnout pomoc zdravotně postiženým sousedům,
- nakrmit domácí zvířata,
- připravit automobil k evakuaci, apod.

9. Jak se chovat při nezbytném opuštění úkrytu?

Před vstupem na volné prostranství je nutné **ochránit Vaše tělo před účinky radioaktivních látek**, které se mohou nacházet jak ve vzduchu (hrozí ozáření z oblaku), tak na povrchu (hrozí ozáření z depozitu) improvizovanými prostředky individuální ochrany.

Na volném prostranství se zdržujte co nejkratší dobu a dbejte toho, aby povrch Vašeho těla nebyl v kontaktu s okolním prostředím. Povrch těla a dýchací cesty chraňte po celou dobu improvizovanými prostředky (viz [bod 10](#)).

Více o účincích radioaktivity na člověka zjistíte v příručce s kalendářem, který domácnosti v zóně havarijního plánování každé dva roky obdrží nebo na portálu krizového řízení pro JMK KRIZPORT: [Základní informace pro případ radiační havárie JE Dukovany](#), kde je ke stažení elektronická verze příručky.

10. Jak se mám ochránit v zamořeném prostředí?

Dýchací cesty si chraňte ochrannou rouškou (máte-li ji k dispozici), případně náhradními způsoby – navlhčeným kusem látky, oblečením, ručníkem, apod. Navlhčenou látku přiložte na nos a ústa a upevněte v zátylku šálou či šátkem.

Oči si chraňte vhodným typem brýlí (uzavřené, např. lyžařské, potápěčské, motocyklové), případně větrací průduchy přelepte lepicí páskou. V nouzi použijte průhledný igelitový sáček, který přetáhnete přes hlavu a nad nosem upevníte gumou či tkanicí.

Povrch těla si chraňte ochranným oděvem, čepicí a vhodnou obuví. Ideální jsou vodě odolné součásti oděvu jako pláštěnka, větrovka s kapucí, jednorázové (např. montážní) soupravy nebo overaly, rukavice, gumové holínky případně igelitové sáčky upevněné gumičkou na ruku nad zápěstím a na nohu nad kotníky.

Po návratu z volného prostranství okamžitě svlékněte ochranné prostředky a horní vrstvu oděvu, uložte ji do plastového pytle a ten pečlivě uzavřete. Poté se okamžitě pečlivě osprchujte a umyjte celé tělo mýdlem, vč. vlasů a vousů a důkladného umytí obličeje (vypláchnout i oči, uši a ústa).

Kontaminované oděvy již znovu nepoužívejte. Při dalším vstupu do volného prostoru využijte jiné, nekontaminované oděvy.

Více o improvizované ochraně: [Ochrana v zamořeném prostředí](#)

11. Kdo se postará o moje členy rodiny, pokud jsou mimo domov?

Jsou-li členové Vaší rodiny ve škole, zdravotnickém nebo sociálním zařízení nebo v zaměstnání, které se nachází **uvnitř 20 km zóny havarijního plánování JE Dukovany**, bude o ně postaráno v těchto zařízeních. Nesnažte se proto k nim za každou cenu dostat.

Jsou-li členové Vaší rodiny ve škole, zdravotnickém nebo sociálním zařízení nebo v zaměstnání, které se nachází **mimo 20 km zónu havarijního plánování JE Dukovany**, není žádoucí, aby se vraceli zpět domů. Zóna havarijního plánování bude uzavřena policií. V tomto případě je třeba se obrátit na obecní úřad v místě zaměstnání / studia a žádat informace, jak v daném případě postupovat.

12. Co mám udělat se zvířaty?

Máte-li doma zvíře – „domácího mazlíčka“, kterého plánujete v případě evakuace vzít s sebou, je nutné postupovat tak, aby toto zvíře nebylo kontaminováno (dekontaminace zvířat je technicky a organizačně velmi náročná). Toto zvíře je tedy třeba držet po celou dobu v úkrytu (je třeba mít na mysli i řešení hygienických potřeb a krmení zvířat v úkrytu). K evakuaci jsou vhodné pouze některé druhy (pes, kočka, malá zvířata v klecích).

V rámci případné evakuace s domácím mazlíčkem je také nutné plánovat a odpovídajícím způsobem doplnit obsah evakuačního zavazadla (krmivo a další potřeby pro zvíře) a způsob provedení evakuace.

Důrazně doporučujeme „domácí mazlíčky“ evakuovat pouze vlastním automobilem a pouze do vlastního náhradního ubytování (chata, chalupa, příbuzní). Evakuace hromadnými dopravními prostředky je v případě „domácích mazlíčků“ složitá, stejně jako jejich umístění v místech nouzového ubytování s ostatními evakuovanými osobami.

Máte-li doma hospodářská zvířata, ukryjte je v přístřešcích a stájích a připravte jim dostatečnou zásobu krmiva a vody (min. na 3 dny). Zamezte zvířatům konzumovat kontaminované krmivo a vodu. S evakuací hospodářských zvířat se nepočítá. **V oblasti, kde nedošlo ke kontaminaci** radioaktivními látkami, bude ukrytí zvířat ukončeno současně s pokynem pro ukončení ochranných opatření pro obyvatelstvo. **V oblasti, kde došlo ke kontaminaci** radioaktivními látkami, bude následně po evakuaci osob péče o hospodářská zvířata řešena dle koncentrace radioaktivních látek (viz [bod 19](#)).

13. Kdy mám provést tzv. jodovou profylaxi?

Požiti jodových tablet proved'te **výhradně na pokyn orgánů krizového řízení**, který dostanete prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků **a to neprodleně po vyhlášení. Dodržujte stanovené dávkování, požití většího množství nezvyšuje účinky tablet.**

Novorozenci do 1 měsíce	Kojenci a děti do 3 let	Děti od 3 do 12 let	Osoby starší 12 let
¼ tablety 16 mg KI	½ tablety 32 mg KI	1 tableta 65 mg KI	2 tablety 130 mg KI

Předepsané dávkování

Jodové tablety jsou distribuovány do všech domácností v zóně havarijního plánování JE Dukovany a jsou kvůli expiraci pravidelně obměňovány. Lze je také koupit běžně v lékárnách.

Pokud nemáte tablety doma v okamžiku výzvy k požití, neopouštějte kvůli tomu úkryt, ukrytí je důležitější ochranné opatření.

14. Jakým způsobem se dozvím o připravované evakuaci?

O evakuaci se dozvíte jak ze sdělovacích prostředků, tak prostřednictvím obecního rozhlasu nebo jiného, v místě obvyklého informačního systému ve Vaší obci. Bude Vám sděleno **datum a čas zahájení evakuace** a další důležité informace:

- pro ty, kdo se evakuují vlastním vozidlem: **trasa přesunu na dekontaminační místo a umístění evakuačního a přijímacího střediska (obec)** mimo zónu havarijního plánování,
- pro ty, kdo se evakuují autobusy: **čas a místo přistavení autobusů, pokyny k nástupu.**

Místo, kde je pro Vaši obec plánováno evakuační a přijímací středisko, si můžete zjistit již nyní, a to v příručce s kalendářem nebo v: [Základní informace pro případ radiální havárie JE Dukovany.](#)

15. Co mám dělat, jsem-li zdravotně postižen(a) nebo fyzicky omezen(a) a je nařízena evakuace?

Pokud máte pochybnosti, zda zvládnete případnou evakuaci bez asistence a nemáte v domě (v sousedství) osoby, které jsou schopny Vám pomoci, **žádejte o pomoc na tísňových linkách** (přednostně 112, 150, případně 155 nebo 158).

Jste-li dlouhodobě zdravotně hendikepováni, **informujte již předem Váš obecní úřad** – viz formulář „B“ v příručce s kalendářem nebo v: [Základní informace pro případ radiální havárie JE Dukovany.](#)

V každém případě vyvěste v okamžiku nařízení evakuace z okna nebo na kliku vstupních dveří bílou látku (ručník, prostěradlo). Tím dáváte na vědomí, že potřebujete pomoc.

16. Co by mělo obsahovat evakuační zavazadlo?

Evakuační zavazadlo by mělo obsahovat zejména:

- **všechny osobní doklady Vás i všech rodinných příslušníků** (rodný list, občanský průkaz, cestovní pas, průkaz zdravotní pojišťovny, příp. další doklady),
- **cennosti a dokumenty** (šperky, finanční hotovost, platební karty, pojistné smlouvy, cenné papíry a investiční smlouvy, apod.),
- **léky a potřebné zdravotní nebo kompenzační pomůcky** (brýle, apod.), dále hygienické potřeby v přiměřeném množství,
- **oblečení a prostředky pro nouzové přespání** (náhradní sezónní oblečení, zejm. spodní prádlo a obuv, karimatku, spací pytel, apod.),
- **mobilní telefon s nabíječkou, rádio** (stačí ve formě MP3 přehrávače nebo discmanu v kombinaci s rádiem), **svítilna, zavírací nůž, šicí potřeby, knihy a hry** pro zábavu a volné chvíle,
- **základní trvanlivé potraviny a balenou vodu** (pouze množství na cca 1 den – v místě nouzového ubytování bude stravování zajištěno).

V případě, že s sebou berete „domácího mazlíčka“, nezapomeňte na krmivo a chovatelské potřeby.

Evakuační zavazadlo opatřete cedulkou se jménem, adresou a číslem mobilního telefonu majitele. Evakuační zavazadlo by mělo být pouze tak velké a těžké, aby ho bylo možné pohodlně unést.

Více o obsahu evakuačního zavazadla: [evakuační zavazadlo](#)

17. Na co bych neměl(a) zapomenout před odchodem z domu (úkrytu)?

Lze očekávat, že v případě radiační havárie bude evakuace dlouhodobá (tj. na delší dobu než 24 hod.). Bezprostředně před odchodem z domu proto:

- vypněte (i ze zásuvky) všechny elektrické přístroje mimo ledničky a mrazáky, nevypínejte hlavní jistič elektřiny,
- uzavřete hlavní přívod vody a plynu,
- potraviny podléhající zkáze vyhodte nebo uložte do mrazáku,
- ujistěte se, že jsou vypnuta všechna zařízení na topení a spalování paliv,
- ujistěte se, že jsou uzavřena všechna okna a uzamkněte vchodové dveře (pozor, jsou-li v objektu hospodářská zvířata, umožněte k nim přístup),
- na vchodové dveře umístěte vyplněný formulář „C“ a „D“ z příručky s kalendářem nebo v: [Základní informace pro případ radiační havárie JE Dukovany](#).

Více o správném postupu opuštění obydlí: [Zásady evakuace z domácnosti](#)

18. Která zvířata si mohu vzít s sebou?

S sebou si vezměte pouze ta domácí zvířata - „domácí mazlíčky“, **kteří budete schopni evakuovat svým automobilem a následně se o ně bez problémů postarat mimo domov**, a to především ve vlastním náhradním ubytování (chata, chalupa, příbuzní).

V případě, že budete evakuováni hromadnými dopravními prostředky do míst nouzového ubytování, **lze akceptovat pouze psy a kočky** s tím, že pokud nebude možné zvíře umístit v odděleném prostoru s majitelem (např. vlastní pokoj v ubytovně), je pravděpodobné, že zvířata budou umístěna v klecích v jiném objektu. Je třeba také počítat s krmivem a nezbytnými chovatelskými potřebami.

V obou případech je ale nutné mít zvířata, určená k evakuaci, od počátku zavedení ochranných opatření v úkrytu, aby nedošlo k jejich kontaminaci. Dekontaminace zvířat je technicky i časově velmi náročná.

19. Kdo se postará o zvířata, která zůstanou v zamořeném prostředí?

V oblasti, kde došlo ke kontaminaci radioaktivními látkami, budou následně po evakuaci osob hospodářská zvířata:

- krmena, napojena, případně podojena 1x denně (v případě, pokud to úroveň radiace dovolí),
- dle zásad welfare utracena a převezena do kafilérie (v případě, pokud úroveň radiace nedovolí vstup ošetřovatelů).

20. Postará se někdo o můj majetek během méj nepřítomnosti?

Celá oblast, odkud bude provedena evakuace, zůstane uzavřená a bude střežena a monitorována policií a armádou. Vstup do této oblasti bude nepovolaným osobám zakázán.

21. Mohu se evakuovat vlastním dopravním prostředkem?

K evakuaci je možné využít vlastní dopravní prostředek, a to za těchto podmínek:

- **vozidlo musí být technicky způsobilé** (dobrý technický stav, dostatečné množství pohonných hmot v nádrži) a **vhodné k evakuaci** (ne otevřené, např. kabriolet, motocykl, apod.),
- **vozidlo by mělo být pokud možno ukryto**, ideálně v garáži, příp. pod plachtou a být zaparkováno v blízkosti úkrytu osob,
- **řidič vozidla musí znát a dodržovat trasu na dekontaminační místo, příp. do evakuačního a přijímacího střediska**,
- **posádka vozidla musí dodržet zásady improvizované ochrany** (při přesunu do vozidla chránit povrch těla a dýchací cesty – viz [bod 10](#), bezprostředně před nástupem do vozidla odložit ochranné prostředky kromě ochrany dýchacích cest do plastového pytle, který zůstane ponechán na místě),
- při jízdě kontaminovaným prostorem zbytečně **nezastavovat, nevystupovat z vozidla, neotvírat okna vozu a nepoužívat topnou a klimatizační soustavu vozidla**,
- v případě kontaminace vozidla je **nezbytné se podrobit dekontaminaci na dekontaminačním místě**.

I v případě, že jste nebyli vyzváni na dekontaminačním místě k průjezdu dekontaminační linkou, **provedte po příjezdu do místa náhradního ubytování umytí vozidla**.

Následně se sami osprchujte nebo omyjte vodou a mýdlem dle zásad uvedených v [bodě 10](#) a převlečte se do náhradního oděvu.

22. Pokud jedu vlastním dopravním prostředkem, musím dodržovat stanovenou trasu evakuace?

Je nutné znát a dodržovat stanovenou trasu evakuace v zóně havarijního plánování. Některé komunikace jsou určeny pouze pro potřeby složek integrovaného záchranného systému.

V žádném případě neprovádějte evakuaci v období ukrytí sami bez vyzvání orgánů, zabezpečujících evakuaci.

23. Kde se dozvím, jakou trasou mám zónu havarijního plánování opustit?

Trasa přesunu na dekontaminační místo a umístění (obec) evakuačního a přijímacího střediska mimo zónu havarijního plánování Vám bude sdělena prostřednictvím obecního rozhlasu nebo jiného, v místě obvyklého informačního systému ve Vaší obci v okamžiku nařízení evakuace. Místo, kde je pro Vaši obec plánováno evakuační a přijímací středisko, si můžete zjistit již nyní, a to v příručce s kalendářem nebo v: [Základní informace pro případ radiační havárie JE Dukovany](#).

24. Jakým způsobem je zabezpečena evakuace, nemám-li vlastní dopravní prostředek?

Pro obyvatelstvo, které se nachází v kontaminované oblasti a nemá možnost se evakuovat vlastním dopravním prostředkem, **budou k evakuaci přistaveny autobusy**. V průběhu ukrytí budete kontaktováni starostou nebo krizovým štábem Vaší obce za účelem zjištění počtu ukrytých osob a přistavení dostatečného množství evakuačních autobusů do Vaší obce. **V okamžiku nařízení evakuace budete obecním rozhlasem informováni, na kterých místech a v jakém čase v obci bude autobus přistaven.** Při přesunu do autobusu použijte ochranné prostředky chránící povrch těla a dýchací cesty – viz [bod 10](#). Použijte nejkratší možnou trasu k místu přistavení autobusu, abyste minimalizovali čas strávený ve volném prostoru. Před nástupem do autobusu odložte prostředky improvizované ochrany s výjimkou ochrany dýchacích cest a nastupte do vozidla i s evakuačním zavazadlem, příp. s „domácím mazlíčkem“.

V celém průběhu evakuace se chovejte klidně a postupujte podle pokynů orgánů zabezpečujících evakuaci.

25. Musím někomu nahlásit místo svého náhradního ubytování?

Pokud využijete připravené nouzové ubytování, které pro obyvatele Vaší obce zajistily orgány krizového řízení, bude místem ubytování zpravidla ubytovna, internát nebo koleje, případně tělocvična nebo jiný vhodný prostor s možností zajištění základních nouzových služeb, zejm. hygienických potřeb. V tomto případě není nutné hlásit místo svého pobytu starostovi Vaší obce.

Pokud využijete vlastní náhradní ubytování (chata, chalupa, příbuzní) mimo kontaminovanou oblast, je nutné nahlásit místo, kam odjždíte starostovi Vaší obce a současně při odjezdu vyvést na vchodové dveře vyplněný formulář „D“, který naleznete v dokumentu [Základní informace pro případ radiační havárie JE Dukovany](#).

Vzhledem k tomu, že bude při radiační havárii vyhlášen krizový stav dle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, je dále Vaší povinností si nahlásit přechodný pobyt na obecním úřadě obce, kam jste se evakovali a budete pobývat po dobu delší než tři dny od evakuace (= přechodný pobyt). Toto je nutné provést z důvodu evidence evakuovaných a zajištění dalších úkonů státní správy (např. výplata sociálních dávek, apod.).

26. Kde zjistím, do kterého místa budu evakuován(a)?

Pokud se budete evakuovat autobusy, budete až na příslušné místo dopraveni. **Pokud se budete evakuovat vlastním dopravním prostředkem**, přesnou adresu připraveného ubytování zjistíte po příjezdu na obecním úřadě obce, do které budete evakuováni. Místo, kde je pro Vaši obec plánováno evakuační a přijímací středisko, si můžete zjistit již nyní, a to v příručce s kalendářem nebo v: [Základní informace pro případ radiační havárie JE Dukovany](#).

27. Kam budou umístěna zvířata, která se evakovala se mnou?

Bude-li to možné z hlediska prostorových a hygienických, bude Vaše zvíře (pes, kočka) ubytováno s Vámi (např. v pokoji ubytovny). Pokud to možné nebude (např. při nouzovém ubytování v tělocvičně), bude Vaše zvíře umístěno ve vhodném blízkém objektu v kleci společně s dalšími zvířaty ostatních evakuovaných osob. V tomto případě budete mít možnost se ke zvířatům dostat, ale současně i povinnost postarat se o ně (krmení, venčení, běžná péče a hygiena).

28. Co mám dělat, byl(a)-li jsem při evakuaci rozdělen(a) se svojí rodinou?

Pokud se neevakuujete společně se členy rodiny (např. evakuaci dítěte zabezpečuje škola, která se nachází v jiné obci než odkud dítě pochází), může se stát, že budou členové jedné rodiny odvezeni do různých obcí (evakuačních a přijímacích středisek). Není třeba se znepokojovat, ubytování je zajištěno pro rodiny pohromadě vždy v té obci, do které je evakuována obec, kde máte trvalý pobyt. Pokud víte, že člen Vaší rodiny byl evakuován do jiné obce a nevíte do které, snadno to zjistíte v příručce s kalendářem nebo v: [Základní informace pro případ radiační havárie JE Dukovany](#) podle toho, kde se člen rodiny v okamžiku ukrytí nacházel.

Pokud byste neměli vůbec žádné zprávy o členovi Vaší rodiny, obraťte se na informační linku krizového štábu kraje, která bude v případě radiační havárie zřízena.

29. Kdy se mohu vrátit domů?

Domů se můžete vrátit až v okamžiku, kdy budou odvolána ochranná opatření a bude opět umožněn vstup do uzavřené části zóny havarijního plánování JE Dukovany. To bude záviset na úrovni radiace v dané oblasti.

30. Kde si mohu zjistit další informace o vývoji situace při radiační havárii?

V případě nastalé radiační havárie průběžně sledujte především **rádio** (Český rozhlas 1 - Radiožurnál FM 90,7 MHz - region Jihlava, FM 95,1 MHz - region Brno, FM 101,2 MHz - region Znojmo) **nebo televizi** (ČT1 nebo ČT24).

Další konkrétní informace Vám postupně poskytnou:

- **starosta Vaší obce** (zejm. prostřednictvím obecního rozhlasu nebo jiného v místě obvyklého informačního systému),
- **informační linka krizového štábu kraje**,
- **Hasičský záchranný sbor JMK** prostřednictvím portálu krizového řízení KRIZPORT (<http://www.krizport.cz>).

Obecné informace, jak postupovat – viz příručka s kalendářem:

[Základní informace pro případ radiační havárie JE Dukovany](#) nebo

<https://www.cez.cz/cs/o-cez/vyrobní-zdroje/jaderna-energetika/jaderna-energetika-v-ceske-republice/ete/prirucka-pro-ochranu-obyvatelstva>